

Buitenlanders die gisteren door België reden, moeten wel denken dat wij een heel gedisciplineerd volkje zijn. Door de aangekondigde flitsmarathon lag de gemiddelde snelheid een pak lager dan normaal, en zelfs de gatplakkers hielden zich koest. Of toch op bepaalde plaatsen. Alsof ze de flitsauto's wisten staan. Dat was ook zo, want Politiecontroles.be, de website die verkapt waar er geflitst wordt, kreeg in de aanloop naar de actie meer dan 2 miljoen hits per dag. Dat is een beetje hetzelfde als de examenvragen stelen: je punten gaan wel omhoog, maar slimmer word je er niet van. Ziedaar de ware aard der Belgen. Niets discipline, we zijn gewoon foefelaars.

Maar is dat volksaard, of gewoon des mensen? Eerder deze week raakte bekend dat Phil Ivey, 'de beste pokerspeler ter wereld' er door een Amerikaans casino van beschuldigd wordt dat hij op frauduleuze wijze een slordige 7 miljoen euro gewonnen heeft met een paar spelletjes baccarat. Het casino verdenkt hem van 'edge sorting': hij zou de achterkanten van de speelkaarten, die door een productiefout niet allemaal hetzelfde waren, van buiten hebben geleerd om zo zijn winstkansen te verhogen.

Ik moest meteen denken aan Het wonderlijke verhaal van Hendrik Meier, waarin Roald Dahl ons voorstelt aan de sympathiekste valsspeler van de geschiedenis. Meier leert zichzelf door speelkaarten heen te kijken, om dan plunderend van casino naar casino te trekken. Dahl had een zwak voor oplichters: in andere verhalen verdiept hij zich in de kneepjes van het hondenrennen, en in het hilarische Daantje de wereldkampioen wijdt hij de lezer in in de finesses van fazantenstropen.

Valsspelen zit ingebakken in het menselijke brein. *You name it and we cheat it.* Onze vrouw, de baas, de juf, niet in het minst onszelf. En als we zouden kunnen, zelfs de dood. Overal beduvelen we de boel: in de sport, bij het invullen van ons belastingformulier, en in de politiek. Zeker in de politiek.

De NVA kondigde gisteren met veel bombarie het slotstuk van haar campagne aan. Daags voor de verkiezingen zal de partij via de internettool Thunderclap duizenden Facebook en Twitter-accounts bestoken met een laatste vraag: 'Kiest u voor het NVA-model of het PS-model?' De vraag zo formuleren, is je reinste boerenbedrog. Want zolang er in dit land geen federale kieskring is, kan geen enkele Vlaming voor de PS stemmen. En zelfs als dat wel zou kunnen, zou het nog onzin zijn; dit is Amerika niet, waar de verkiezingen neerkomen op de strijd tussen democraten en republikeinen. In België doen er net iets meer partijen mee, en de coalitievorming nadien is hoogst onvoorspelbaar. De slagzin klinkt goed, maar het blijven, vergeef me de woordkeuze, truiken van de voor.

Ik zei het al. Valsspelen zit ons in de genen. Ook in het politieke spel hebben partijen er alle belang bij de waarheid naar hun hand te zetten. Wat dat betreft, is er van de kracht van de verandering alvast weinig te merken.